CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL JÁN MAZÁK prezentate la 24 martie 2011 [1]

1. În prezenta cauză, Fővárosi Bíróság (Curtea din Budapesta) (Ungaria) a adresat Curții o serie de întrebări privind interpretarea articolului 22 din Regulamentul (CE) nr. 1257/1999 al Consiliului (denumit în continuare „Regulamentul privind dezvoltarea rurală”) [2] și a articolului 68 din Regulamentul (CE) nr. 817/2004 al Comisiei [3]. Cauza privește un producător agricol care a introdus o acțiune împotriva Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (Biroul pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, denumit în continuare „Hivatal”) având ca obiect refuzul acestui birou de a-i acorda producătorului agricol un ajutor pentru agromediu pe o perioadă de cinci ani, după ce verificările efectuate au relevat faptul că informațiile furnizate de acesta în cererea de ajutor erau eronate.

2. Instanța de trimitere urmărește să afle dacă articolul 22 din Regulamentul nr. 1257/1999 și articolul 68 din Regulamentul nr. 817/2004 trebuie interpretate în sensul că, în scopul efectuării verificărilor prevăzute de acest din urmă articol, sistemul maghiar integrat de identificare și de înregistrare a bovinelor (Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer, denumit în continuare „ENAR”) este de asemenea aplicabil în privința ajutoarelor pentru agromediu prevăzute la articolul 22, a căror acordare este condiționată de existența unei anumite densități a șeptelului, chiar dacă nu este vorba despre un ajutor pentru animale, precum și dacă ENAR poate constitui singurul instrument de verificare a respectării condițiilor de eligibilitate pentru un astfel de ajutor. În plus, instanța de trimitere întreabă care sunt obligațiile care revin autorității naționale în legătură cu furnizarea de informații agricultorilor cu privire la condițiile de eligibilitate pentru acordarea ajutorului.

I — Cadrul juridic comunitar (în prezent cadrul juridic al Uniunii Europene)

3. Alineatele (1) și (4) ale articolului 66 din Regulamentul nr. 817/2004 prevăd că în cererile de sprijin pentru dezvoltare rurală referitoare la suprafețe sau animale, înaintate separat de cererile de ajutor menționate la articolul 6 din Regulamentul (CE) nr. 2419/2001, se precizează toate suprafețele și toate animalele

1 — Limba originală: engleza.

2 — Regulamentul din 17 mai 1999 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European de Orientare și Garantare Agricolă (FEOGA) și de modificare și abrogare a unor regulamente (JO L 160, p. 80, Ediție specială, 03/vol. 28, p. 134), astfel cum fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1783/2003 al Consiliului din 29 septembrie 2003 (JO L 270, p. 70, Ediție specială, 03/vol. 49, p. 246).

3 — Regulamentul din 29 aprilie 2004 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1257/1999 al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European de Orientare și Garantare Agricolă (FEOGA) (JO L 153, p. 30, Ediție specială, 03/vol. 57, p. 116).

exploatației cărora li se aplică controlul privind aplicarea măsurii în cauză, inclusiv cele pentru care nu se solicită niciun sprijin, și, respectiv, că animalele și suprafețele sunt identificate în conformitate cu articolele 18 și 20 din Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 al Consiliului [4].

4. Articolul 67 din Regulamentul nr. 817/2004 prevede:

„(1) Verificarea cererilor inițiale de înscriere într-un program și a cererilor ulterioare de plată se efectuează în așa fel încât să se asigure controlul eficient al respectării condițiilor cerute de acordare a sprijinului.

În funcție de natura măsurilor de sprijin, statele membre stabilesc metodele și mijloacele de control care trebuie utilizate, cât și persoanele care trebuie verificate.

4 — Este vorba despre Regulamentul Comisiei din 11 decembrie 2001 de stabilire a normelor de aplicare a sistemului integrat de gestionare și control privind anumite scheme de ajutor comunitare instituite prin Regulamentul (CEE) nr. 3508/92 al Consiliului (JO L 327, p. 11) și, respectiv, despre Regulamentul Consiliului din 29 septembrie 2003 de stabilire a normelor comune pentru schemele de sprijin direct în cadrul politicii agricole comune și de stabilire a anumitor scheme de sprijin pentru agricultori și de modificare a Regulamentelor (CEE) nr. 2019/93, (CE) nr. 1452/2001, (CE) nr. 1453/2001, (CE) nr. 1454/2001, (CE) nr. 1868/94, (CE) nr. 1251/1999, (CE) nr. 1254/1999, (CE) nr. 1673/2000, (CEE) nr. 2358/71 și (CE) nr. 2529/2001 (JO L 270, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 49, p. 177, astfel cum a fost rectificat în JO 2004, L 94, p. 70).

Ori de câte ori este posibil, statele membre folosesc sistemul integrat de gestionare și control [denumit în continuare «SIGC»] introdus prin Regulamentul (CE) nr. 1782/2003.

[…]”

5. Conform articolului 17 din Regulamentul nr. 1782/2003, fiecare stat membru instituie un SIGC.

6. Articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1782/2003 prevede că SIGC conține următoarele elemente: „(a) o bază de date electronică; (b) un sistem de identificare a parcelelor agricole; (c) un sistem de identificare și de înregistrare a drepturilor la plată conform articolului 21; (d) cereri de ajutor; (e) un sistem integrat de control; (f) un sistem unic de identificare a fiecărui agricultor care depune o cerere de ajutor”.

7. Articolul 18 alineatul (2) din regulamentul menționat prevede că, dacă se aplică articolele 67, 68, 69, 70 și 71, „sistemul integrat cuprinde un sistem de identificare și de înregistrare a animalelor stabilit conform Directivei 92/102/CEE […] și Regulamentului (CE) nr. 1760/2000”.

8. Potrivit articolului 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1782/2003, în baza de date electronică se înregistrează, pentru fiecare

exploatație agricolă, datele furnizate în cererile de ajutor și această bază de date permite în special consultarea directă și imediată, la autoritatea competentă a statului membru, a datelor privind anii calendaristici și/sau anii de comercializare începând din anul 2000. Articolul 19 alineatul (2) din regulamentul menționat prevede că „[s]tatele membre pot crea baze de date descentralizate, cu condiția ca acestea și procedurile administrative privind înregistrarea și introducerea datelor să fie concepute în mod omogen pe întreg teritoriul statului membru și să fie compatibile între ele pentru a permite controale încrucișate".

9. Al doilea paragraf al articolului 16 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 796/2004 al Comisiei [5] prevede că „[s]tatele membre pot să pună în aplicare, în special, proceduri care să permită utilizarea informațiilor existente în baza de date electronică privind bovinele în scopurile cererii de ajutor, cu condiția ca această bază de date electronică să ofere nivelul de garanție și de punere în aplicare necesar pentru buna gestiune a schemelor de ajutor respective. Aceste proceduri pot consta dintr-un sistem care să îi permită agricultorului să solicite un ajutor pentru toate animalele care, la o dată stabilită de statul membru, sunt eligibile pentru ajutor pe baza datelor existente în baza de date electronică privind bovinele. În acest caz, statul membru ia măsurile necesare pentru a garanta că:

(a) în conformitate cu dispozițiile aplicabile schemei de ajutor în cauză, datele inițiale și finale ale perioadelor de reținere respective sunt definite clar și aduse la cunoștința agricultorului;

(b) agricultorul este informat cu privire la faptul că orice animal identificat sau înregistrat incorect în sistemul de identificare și de înregistrare a bovinelor va fi luat în considerare în numărul total de animale care prezintă nereguli menționate la articolul 59.

[...]"

10. Conform articolului 3 din Regulamentul (CE) nr. 1760/2000 [6], sistemul de identificare și de înregistrare a bovinelor cuprinde, printre altele, următoarele elemente: (a) crotalii pentru identificarea individuală a animalelor și (b) baze de date electronice. În temeiul articolului 5 din acest regulament, „[a]utoritatea competentă a statelor membre creează o bază de date electronică în conformitate cu

5 — Regulamentul din 21 aprilie 2004 de stabilire a normelor de aplicare a eco-condiționării, a modulării și a sistemului integrat de gestionare și control, prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 al Consiliului (JO L 141, p. 18, Ediție specială, 03/vol. 56, p. 210). Conform articolului 80 din regulamentul menționat, trimiterile la Regulamentul nr. 2419/2001 se interpretează ca trimiteri la Regulamentul nr. 796/2004 și la Regulamentul nr. 2419/2001 se abrogă.

6 — Regulamentul Consiliului și al Parlamentului European din 17 iulie 2000 de stabilire a unui sistem de identificare și înregistrare a bovinelor și privind etichetarea cărnii de vită și mânzat și a produselor din carne de vită și mânzat și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 820/97 al Consiliului (JO L 204, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 34, p. 186).

articolele 14 și 18 din Directiva 64/432/CEE a Consiliului”[7].

II — Situația de fapt și întrebările preliminare

11. La 26 noiembrie 2004, domnul Károly Nagy a depus o cerere de ajutor pentru agromediu pentru o perioadă de cinci ani. Conform articolului 32 alineatul (2) din Decretul 150/2004 (X.12.) (denumit în continuare „Decretul 150/2004”) al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale din Ungaria (denumit în continuare „ministerul”), acordarea ajutorului este condiționată de asigurarea unei rate de ocupare a pășunii de cel puțin 0,2 animale pe hectar.

12. În cererea sa, domnul Nagy a declarat că deținea 12 bovine. La 10 august 2005 și, respectiv, la 6 octombrie 2006, acesta a primit plata ajutorului aferent perioadelor 2004/2005 și, respectiv, 2005/2006. Cu toate acestea, din controlul efectuat la fața locului la 18 octombrie 2006 și din verificările încrucișate realizate cu ajutorul sistemului ENAR a reieșit că, la momentul depunerii cererii sale de ajutor, domnul Nagy nu deținea cele 12 bovine menționate în cererea depusă.

13. La 15 decembrie 2006, Hivatal a stabilit, prin Decizia nr. 2030946187, că domnul Nagy nu îndeplinea condițiile de eligibilitate pentru ajutor prevăzute la articolul 32 alineatul (2) din Decretul nr. 150/2004, în măsura în care controalele efectuate nu au confirmat faptul că numărul de animale menționat în cerere era corect. Drept urmare, domnul Nagy a fost considerat ca fiind neeligibil pentru ajutorul pentru agromediu acordat pentru cinci ani și i s-a solicitat să ramburseze suma deja primită (5 230 de euro).

14. Domnul Nagy a formulat o contestație împotriva deciziei menționate la minister, care, în calitate de autoritate competentă să se pronunțe asupra legalității deciziilor administrative, a confirmat la 10 august 2007 decizia adoptată de Hivatal, pe baza articolului 32 alineatul (2) din Decretul 150/2004. Domnul Nagy a atacat decizia ministerului în fața instanței de trimitere, susținând că, la momentul depunerii cererii, deținea numărul de animale prevăzut de dispoziția respectivă, dar că nu avea cunoștință despre existența sistemului ENAR și nu a știut că înregistrarea în acest sistem era necesară în vederea primirii ajutorului. Nimeni nu l-a informat cu privire la acest aspect.

15. În acest context, instanța de trimitere a decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 22 din Regulamentul nr. 1257/1999 și articolul 68 din

7 — Directiva din 26 iunie 1964 privind problemele de inspecție veterinară care afectează schimburile intracomunitare cu bovine și porcine (JO 121, p. 1977, Ediție specială, 03/vol. 1, p. 10).

Regulamentul nr. 817/2004 pot fi interpretate în sensul că, în cazul programelor specifice de gestionare a pășunilor care intră sub incidența ajutorului pentru agromediu prevăzut la primul dintre articolele menționate, controlul datelor care figurează în baza de date ENAR [Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer (Sistemul integrat de identificare și de înregistrare)] prevăzut la articolul 68 din Regulamentul nr. 817/2004 trebuie să se extindă și la plățile pe suprafață care sunt supuse unei condiții privind densitatea șeptelului?

2) Cele două dispoziții menționate mai sus pot fi interpretate în sensul că verificările încrucișate prevăzute de sistemul integrat de gestionare și de control trebuie să se aplice și în cazul în care ajutorul este supus unei condiții privind densitatea șeptelului, chiar dacă nu este vorba despre un ajutor pentru animale?

3) Dispozițiile menționate mai sus pot fi interpretate în sensul că, la momentul la care se pronunță cu privire la acordarea plății pe suprafață, autoritatea competentă poate sau trebuie să verifice îndeplinirea efectivă a condițiilor pentru acordarea ajutorului, independent de sistemul ENAR?

4) Având în vedere interpretarea dispozițiilor menționate mai sus, ce obligație de supraveghere revine autorității competente în temeiul obligației de verificare încrucișată și de control prevăzute de dispozițiile comunitare menționate mai sus? Supravegherea se poate limita numai la verificarea datelor din sistemul ENAR?

5) Dispozițiile menționate mai sus impun autorității naționale o obligație de informare în legătură cu condițiile de eligibilitate pentru ajutor (precum, de exemplu, obligația de înregistrare în ENAR)? În cazul afirmativ, în ce mod și în ce măsură?"

16. Au fost prezentate observații scrise de domnul Nagy, de guvernul maghiar și de Comisie.

III — Apreciere

A — *Întrebările 1) și 2)*

17. Prin intermediul întrebărilor 1) și 2), care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă

articolul 22 din Regulamentul nr. 1257/1999 coroborat cu articolul 68 din Regulamentul nr. 817/2004 trebuie interpretat în sensul că permite autorităților competente în vederea acordării ajutorului în temeiul dispoziției menționate și sub rezerva condiției privind o anumită densitate a șeptelului să realizeze verificări încrucișate în cadrul SIGC și, în special, să se bazeze pe datele înregistrate într-un sistem național integrat de identificare și de înregistrare, precum ENAR.

18. Domnul Nagy susține că baza de date ENAR nu prezintă relevanță în privința plăților pe suprafață supuse condiției referitoare la o anumită densitate a șeptelului, întrucât nu ar fi vorba despre un ajutor pentru animale și, în plus, deoarece obiectivul care stă la baza acordării plăților pe suprafață este diferit de obiectivul vizat de plățile pentru animale.

19. Guvernul maghiar și Comisia susțin, în esență, că verificările încrucișate efectuate utilizând SIGC și, în special, cele efectuate folosind datele înregistrate în baza de date ENAR ar trebui realizate și în cazul în care ajutorul este supus condiției referitoare la o anumită densitate a șeptelului – chiar dacă nu este vorba despre un ajutor pentru animale.

20. Guvernul maghiar susține că articolul 18 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1782/2003 nu impune aplicarea sistemelor de identificare și de înregistrare a animalelor în orice situație, ci doar în cazul anumitor tipuri de ajutor, iar ajutorul în cauză în speță nu face parte dintre acestea. Pe de altă parte însă, Regulamentul nr. 817/2004 reprezintă un argument în sensul că ENAR ar trebui să se aplice și în astfel de cazuri. În opinia guvernului maghiar, rezultă că este necesar să se aplice SIGC – sau mai degrabă anumite elemente ale acestuia, inclusiv un sistem național integrat de identificare și de înregistrare a bovinelor, precum ENAR – ori de câte ori este posibil.

21. Comisia susține că, în măsura în care articolul 68 din Regulamentul nr. 817/2004 prevede că controlul administrativ trebuie să fie exhaustiv, această dispoziție se aplică, în egală măsură, densității șeptelului. Prin urmare, este adecvat să se aplice dispozițiile referitoare la SIGC și, în special, cele referitoare la sistemele naționale integrate de identificare și de înregistrare a bovinelor, precum ENAR, ajutoarelor acordate în temeiul articolului 22 din Regulamentul nr. 1257/1999, care nu sunt pentru animale.

22. În primul rând, trebuie amintit că Uniunea Europeană a adoptat un SIGC în 1992 [8] cu scopul de a îmbunătăți eficacitatea ajutoarelor directe acordate agricultorilor în cadrul

8 — A se vedea Regulamentul (CEE) nr. 3508/92 al Consiliului din 27 noiembrie 1992 de stabilire a unui sistem de gestionare și control integrat pentru anumite scheme de ajutoare comunitare (JO L 355, p. 1). Acest regulament a fost abrogat prin Regulamentul nr. 1782/2003, în care se precizează că regulamentul anterior continuă să se aplice cererilor de plată directă în anii calendaristici anteriori anului 2005.

politicii agricole comune [9]. În special, statele membre trebuiau să creeze baze de date electronice care să cuprindă, pentru fiecare parcelă agricolă relevantă de teren agricol care face obiectul unei cereri, toate informațiile necesare în vederea realizării verificării încrucișate a cererilor, inclusiv identitatea titularului, data creării, data ultimei utilizări, originea și tipul dreptului, precum și localizarea terenului și măsurătorile exacte. Cu toate acestea, SIGC nu conține informații referitoare la natura drepturilor (arendă sau drept de proprietate) asupra terenului, întrucât acesta este un instrument de gestionare care vizează facilitarea plăților ajutoarelor acordate agricultorilor. Potrivit Curții de Conturi, „în cazul în care este aplicat corect, SIGC reprezintă un sistem eficient de control care limitează riscul de erori sau de cheltuieli nelegale" [10].

23. În ceea ce privește în special cauza pendinte în fața instanței de trimitere, din dosarul cauzei rezultă că guvernul maghiar a urmat, în realitate, recomandarea Comisiei – prezentată într-o scrisoare din 7 februarie 2006 și care privește rezultatele unui control efectuat în perioada 17-21 octombrie 2005 având ca obiect verificarea și validarea cheltuielilor pentru dezvoltarea rurală finanțate sau cofinanțate de FEOGA și de SAPARD [11]. În recomandarea respectivă, Comisia a solicitat autorităților maghiare să „includă în baza de date privind animalele verificările încrucișate referitoare la animalele declarate în vederea respectării dispozițiilor relevante pentru fiecare măsură care este supusă condiției de eligibilitate privind o anumită densitate a șeptelului". În consecință, autoritățile maghiare au realizat verificări încrucișate cu efect retroactiv care au vizat prima perioadă a programelor de agromediu (2004/2005) – inclusiv o verificare încrucișată a cazului domnului Nagy – și a decis să realizeze verificări încrucișate utilizând sistemul ENAR în toate cazurile viitoare, începând cu cele aferente celei de a doua perioade.

24. Revenind la legislația relevantă, dorim să subliniem că, potrivit articolului 22 al doilea paragraf litera (c) din Regulamentul nr. 1257/1999, ajutorul pentru agromediu este destinat, printre altele, să încurajeze

9 — Cu titlu exemplificativ, se pare că în 2005 au fost introduse de agricultori un număr de 5 280 068 de cereri (de ajutor bazate pe suprafața declarată). Cu toate acestea, elementele care trebuie controlate sunt mai simple și pot fi verificate în mod eficient utilizând bazele de date, completate de un număr limitat de controale efectuate la fața locului. Acesta este motivul pentru care Consiliul a decis să creeze în 1992 SIGC. Se pare că toate cererile trebuie să fie controlate prin verificări administrative și doar 7 % din cereri au fost verificate la fața locului (minimul fiind de 5 %). A se vedea „IACS: A successful risk management system", DG Agricultură, Comisia Europeană, 2007, http://ec.europa.eu/budget/library/documents/implement_control/conf_risk_1007/iacs_risk_en.pdf

10 — *Idem*, p. 5.

11 — „Asistența comunitară destinată măsurilor de preaderare pentru agricultură și dezvoltare rurală" („SAPARD") are ca obiectiv susținerea țărilor candidate la aderarea la UE cu scopul de a le pregăti pentru participarea la PAC și la alte măsuri legate de structurile agricole și de dezvoltarea rurală.

„conservarea spațiilor cultivate cu o mare valoare naturală amenințate”.

25. Articolul 37 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1257/1999 prevede că statele membre pot stabili alte condiții suplimentare sau mai restrictive pentru acordarea ajutoarelor comunitare pentru dezvoltarea zonelor rurale, dacă respectivele condiții sunt în conformitate cu obiectivele și cu cerințele stabilite în acest regulament.

26. În prezenta cauză, planul de dezvoltare rurală al Ungariei, care a fost autorizat de Comisie [12], a prevăzut drept condiție pentru cererile de ajutor existența a cel puțin 0,2 animale pe hectar în vederea utilizării terenului ca pășune – cu scopul de a proteja pășunile care prezintă o bogăție deosebită în ceea ce privește flora și fauna.

27. Prin urmare, se poate afirma că această condiție este conformă cu condiția stabilită la articolul 37 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1257/1999, menționat mai sus.

28. Guvernul maghiar a subliniat în mod corect că articolul 68 din Regulamentul nr. 817/2004 prevede într-un mod lipsit de ambiguitate că controalele administrative trebuie să fie exhaustive și să constea în verificări încrucișate, „printre altele și ori de câte ori este posibil, cu datele [SIGC]” (în versiunea în limba germană, „unter anderem in allen geeigneten Fällen” și în versiunea în limba franceză, „entre autres, dans tous les cas appropriés”).

29. În plus, acest aspect este evidențiat în considerentul (38) al Regulamentului nr. 817/2004, care prevede că „normele administrative trebuie să permită îmbunătățirea administrării, monitorizării și controlului sprijinului pentru dezvoltare rurală” și că „din motive de simplitate, este necesară aplicarea, ori de câte ori este posibil, a [SIGC] prevăzut […] în Regulamentul (CE) nr. 1782/2003”.

30. Din considerațiile care precedă rezultă că articolul 68 din Regulamentul nr. 817/2004 se aplică de asemenea condiției referitoare la o anumită densitate a șeptelului în măsura în care aceasta constituie o condiție legală de eligibilitate stabilită de Ungaria. Astfel, în ceea ce privește această condiție de eligibilitate, trebuie să se aplice de asemenea dispozițiile privind ajutoarele pentru animale.

31. În această privință, articolul 66 alineatul (4) din Regulamentul nr. 817/2004 prevede că animalele și suprafețele sunt identificate

12 — La 26 august 2004, prin Decizia C(2004) 3235, Comisia a autorizat planul de dezvoltare rurală al Ungariei. Conform articolului 44 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1257/1999, Comisia evaluează planurile propuse pentru a stabili dacă sunt în conformitate cu acest regulament.

în conformitate cu articolele 18 și 20 din Regulamentul nr. 1782/2003.

32. În consecință, având în vedere că legislația națională impune, drept condiție de eligibilitate pentru acordarea ajutorului în cauză, o anumită densitate a șeptelului, este posibil și oportun ca autoritatea competentă să efectueze verificări încrucișate ale datelor furnizate în cererea de ajutor – și să verifice astfel că condiția referitoare la densitatea șeptelului era îndeplinită – pe baza SIGC [13] și a ENAR, care este sistemul integrat de identificare și de înregistrare a bovinelor instituit în temeiul Regulamentului nr. 1760/2000 și la care face referire articolul 18 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1782/2003. Cu alte cuvinte, este justificat ca autoritatea competentă să verifice dacă baza de date ENAR confirmă numărul de animale declarate în cererea de ajutor.

B — *Întrebările 3) și 4)*

33. Prin intermediul întrebărilor 3) și 4), care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă, în vederea verificării eligibilității pentru acordarea ajutorului pentru agromediu în temeiul articolului 22 din Regulamentul nr. 1257/1999, această dispoziție coroborată cu articolul 68 din Regulamentul nr. 817/2004 permite autorităților competente naționale să verifice doar datele care figurează în sistemul național integrat de identificare și de înregistrare a bovinelor (precum ENAR) sau, dimpotrivă, dacă dispozițiile menționate impun autorităților competente să efectueze alte controale. În cazul în care trebuie efectuate alte controale, instanța de trimitere urmărește să afle care este natura acestora.

34. În această privință, domnul Nagy susține că, la data depunerii cererii, el îndeplinea toate condițiile relevante și că nu este posibil ca legiuitorul UE să fi intenționat, în ceea ce privește plățile pe suprafață, să prevadă că sistemul ENAR este unicul mijloc de confirmare a numărului de animale existente în exploatația sa.

35. Cu toate acestea, considerăm, în acord cu guvernul maghiar și cu Comisia, că autoritățile competente pot, dacă este cazul, să se bazeze exclusiv pe datele obținute în urma verificărilor încrucișate realizate cu ajutorul bazei de date ENAR.

36. Din dosarul cauzei rezultă că domnul Nagy este un „deținător de animale” în sensul articolului 2 litera (q) din Regulamentul nr. 2419/2001. Potrivit articolului 7 din Regulamentul nr. 1760/2000, toți deținătorii de animale trebuie să semnaleze autorității

13 — A se vedea articolul 18 din Regulamentul nr. 1782/2003.

competente numărul de animale existente în exploatațiile lor [14].

37. În plus, la articolul 67 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 817/2004 – și, prin urmare, la alineatele (1) și (4) ale articolului 66 din acest regulament – se face referire la SIGC, care este destinat, printre altele, să identifice animalele existente în exploatații. Acest sistem funcționează, în special, prin intermediul unei baze de date electronice și face referire, printre altele, la sistemul de identificare și de înregistrare a bovinelor instituit în conformitate cu Regulamentul nr. 1760/2000.

38. În această privință, Curtea a subliniat în Hotărârea Maatschap Schonewille-Prins [15] că acordarea unei prime de sacrificare era de asemenea condiționată de respectarea de către deținătorii de animale în cauză a normelor UE relevante privind identificarea și înregistrarea bovinelor.

39. În ceea ce privește sistemul de identificare și de înregistrare, articolul 16 alineatul (3) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 796/2004 prevede – astfel cum a subliniat Comisia în mod corect – că, în anumite condiții, statele membre pot stabili care sunt cererile de ajutor în privința cărora este posibilă utilizarea informațiilor existente în baza de date electronică privind bovinele, precum și condițiile în care pot fi admise cererile de ajutor pentru animalele care, la o dată stabilită de statul membru, erau eligibile pentru ajutor pe baza datelor existente în baza de date electronică. În plus, articolul 57 alineatul (4) litera (b) din acest regulament prevede că, în cazul în care neregulile constatate vizează înregistrări inexacte din registrul animalelor, trebuie să se efectueze un al doilea control pentru a stabili dacă animalele respective trebuie să fie considerate ca fiind „nedeterminate". În orice alt caz, prima constatare se consideră a fi valabilă, cu alte cuvinte, inclusiv în cazurile în care nu există date disponibile.

40. Referitor la sistemul de identificare și de înregistrare a animalelor, se poate adăuga faptul că în Raportul special nr. 6/2004 al Curții de Conturi s-a subliniat că sistemul integrat de identificare și de înregistrare a bovinelor a fost introdus în 1992 tocmai în scopul de a evita plățile nejustificate, că acest sistem a devenit un element important al SIGC și că joacă un rol important în cadrul sistemului de control administrativ având ca obiect ajutoarele pentru dezvoltarea rurală. Raportul special nr. 6/2004 precizează că funcționarea practică și fiabilitatea finală a bazei de date depinde de deținătorii de animale, care trebuie să contribuie la alimentarea în mod exhaustiv a bazei de date și să se asigure că aceasta este

14 — În Hotărârea din 24 mai 2007, Maatschap Schonewille-Prins (C-45/05, Rep., p. I-3997, punctul 36), Curtea a subliniat că „această prevedere este redactată în termeni imperativi, care descriu în mod amănunțit întinderea obligației de notificare ce le revine deținătorilor de animale și definesc cu precizie termenul în care acești deținători trebuie să îndeplinească această obligație".

15 — Citată la nota de subsol 14, punctul 48.

actualizată în mod rapid [16]. Potrivit acestui raport, baza de date electronică a bovinelor – considerată element central al sistemului de identificare și de înregistrare – este utilizată în mod țintit în scopul luării deciziilor cu privire la temeinicia cererilor de ajutor.

41. Dispozițiile menționate ale Regulamentului nr. 817/2004, a căror interpretare este solicitată de instanța de trimitere, întăresc rolul important deținut de baza de date ENAR în cadrul controlului administrativ al sprijinului pentru dezvoltarea rurală. Astfel cum s-a menționat mai sus, în considerentul (38) al regulamentului menționat se subliniază că „normele administrative trebuie să permită îmbunătățirea administrării, monitorizării și controlului sprijinului pentru dezvoltare rurală" și că „este necesară aplicarea, ori de câte ori este posibil, a [SIGC]".

42. Articolul 67 din Regulamentul nr. 817/2004 prevede că verificarea cererilor inițiale de înscriere într-un program și a cererilor ulterioare de plată se efectuează în așa fel încât să se asigure controlul eficient al respectării condițiilor cerute de acordare a sprijinului. Conform articolului 68, „controlul administrativ este exhaustiv și constă în verificări încrucișate, printre altele și ori de câte ori este posibil, cu datele [SIGC]. Aceste verificări se referă la parcelele și animalele care fac obiectul unei măsuri de sprijin, pentru a evita acordarea vreunei plăți nejustificate din sprijin [...]".

43. Astfel cum a observat în mod corect guvernul maghiar, din cele ce precedă rezultă că datele care figurează în baza de date ENAR trebuie să fie nu doar fiabile, ci și complete, în scopul de a verifica dacă sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate pentru acordarea ajutorului. Curtea a subliniat într-adevăr în Hotărârea Maatschap Schonewille-Prins că „sistemul de identificare și de înregistrare a bovinelor [trebuie] să fie pe deplin eficient și fiabil în orice moment, în special pentru a le permite autorităților competente să determine în cel mai scurt timp, în caz de epizootie, proveniența unui animal și să ia imediat măsurile necesare în vederea evitării oricărui risc pentru sănătatea publică" [17].

44. Prin urmare, putem fi de acord cu argumentul conform căruia baza de date ENAR, considerată element în cadrul unui sistem complex, atestă dacă sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate fie că este vorba despre numărul de animale, fie despre densitatea șeptelului. În consecință, reiese că Hivatal

16 — Raportul special nr. 6/2004 al Curții de Conturi privind instituirea sistemului de identificare și înregistrare a bovinelor în Uniunea Europeană, însoțit de răspunsurile Comisiei [conform articolului 248 alineatul (4) al doilea paragraf din Tratatul CE] (JO 2005, C 29, p. 1), punctul 57.

17 — Citată la nota subsol 14, punctul 41.

avea efectiv dreptul – de îndată ce a constatat, exclusiv în temeiul sistemului ENAR, că domnul Nagy nu deținea numărul de animale menționat în cererea de ajutor – de a nu recurge la alte mijloace de probă.

45. Din considerațiile care precedă rezultă că, în temeiul articolului 16 alineatul (3) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 796/2004, autoritățile competente pot, pentru a refuza acordarea ajutorului, să se bazeze în mod exclusiv pe datele obținute în urma verificărilor încrucișate efectuate utilizând sistemul ENAR, cu condiția ca respectivele autorități să își fi îndeplinit obligația de informare în această privință în cursul procedurii.

C — *Întrebarea 5)*

46. Prin intermediul întrebării 5), instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă articolul 22 din Regulamentul nr. 1257/1999 coroborat cu articolul 68 din Regulamentul nr. 817/2004 impune autorităților naționale o obligație de informare în legătură cu condițiile de eligibilitate pentru acordarea ajutorului pentru agromediu în temeiul articolului 22. În cazul în care o astfel de obligație există, instanța de trimitere urmărește să afle care este natura și întinderea acesteia.

47. Domnul Nagy susține că, la momentul depunerii cererii sale de ajutor, nu cunoștea faptul că trebuia să înregistreze în sistemul ENAR numărul de animale existente în exploatația sa. În plus, nimeni nu l-a informat – nici oral, nici în scris, printr-o notificare, informare, comunicare sau instrucțiune – cu privire la necesitatea unei astfel de formalități și cu privire la faptul că era vorba, în realitate, de o condiție de eligibilitate esențială pentru acordarea ajutorului solicitat.

48. Guvernul maghiar susține că nici din Regulamentul nr. 1257/1999, nici din Regulamentul nr. 817/2004 nu se poate deduce existența unei obligații a autorităților naționale de a furniza informații specifice care depășește obligația acestora de a le permite potențialilor solicitanți să ia cunoștință de dispozițiile legale referitoare la ajutorul în cauză prin asigurarea publicării acestora. În plus, guvernul maghiar consideră că, în afară de informațiile generale furnizate în comunicările, în documentele și în ghidurile referitoare la cererile de ajutor, agricultorii pot obține informații adresându-se autorităților competente.

49. Comisia susține, în esență, că, potrivit articolului 16 alineatul (3) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 796/2004, revine instanței de trimitere sarcina să verifice dacă statul membru în cauză a luat măsurile necesare.

50. În opinia noastră, pentru a răspunde la întrebarea 5), trebuie amintit în primul rând că, în ceea ce privește drepturile fundamentale, este important – având în vedere intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona – să se țină seama de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta"), care, conform articolului 6 alineatul (1) primul paragraf TUE, „are aceeași valoare juridică cu cea a tratatelor".

51. Ordinea juridică a UE urmărește, în mod necontestat, să asigure conformitatea cu principiul egalității de tratament ca principiu general de drept. Acest principiu este consacrat de asemenea la articolul 20 din cartă. Prin urmare, nu există nicio îndoială că obiectivul respectării principiului egalității de tratament este compatibil cu dreptul Uniunii.

52. În prezenta cauză, articolul 20 menționat anterior se aplică în temeiul articolului 51 alineatul (1) din cartă, întrucât statul membru pune în acest caz în aplicare dreptul Uniunii.

53. Pe de altă parte, potrivit unei jurisprudențe constante, principiul egalității de tratament sau al nediscriminării impune ca situații comparabile să nu fie tratate în mod diferit și ca situații diferite să nu fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv [18].

54. Este adevărat că, în prezenta cauză, Regulamentele nr. 1257/1999 și nr. 817/2004 nu abordează problema dacă autorităților naționale le revine obligația specifică de a furniza informații referitoare la condițiile de eligibilitate pentru acordarea ajutorului pentru agromediu, astfel încât argumentele invocate de domnul Nagy în apărarea sa par a fi nefondate.

55. Cu toate acestea, este posibilă identificarea unei astfel de obligații în cadrul sistemului – sau, mai degrabă, al subsistemului – cererilor de ajutor depuse în contextul PAC.

56. Articolul 16 alineatul (3) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 796/2004 prevede că autoritățile naționale pot, în conformitate cu procedurile aplicabile, să se bazeze exclusiv pe baza de date electronică privind bovinele, sub rezerva îndeplinirii anumitor condiții (a se vedea punctul 9 de mai sus).

57. În pofida faptului că respectiva obligație de informare nu se aplică direct în cazul domnului Nagy, aceasta prezintă în mod evident

18 — A se vedea printre altele Hotărârea din 8 iulie 2010, Afton Chemical, C-343/09, Rep., p. I-7027, punctul 74 și jurisprudența citată.

relevanță pentru agricultorii care solicită ajutor în același mod în care a procedat domnul Nagy. Rezultă că, în principiu, în cadrul unui sistem de acordare a ajutoarelor, autoritățile competente au obligația de a-i informa pe solicitanți și pe potențialii solicitanți.

58. În consecință, și domnul Nagy ar fi trebuit să fie informat în mod corespunzător.

59. În cazul în care s-ar admite că, în cauza pendinte în fața instanței de trimitere, neîndeplinirea obligației de informare nu a avut nicio consecință juridică, acest lucru ar implica crearea, în cadrul unuia și aceluiași sistem de ajutoare pentru agricultori, a cel puțin două categorii de solicitanți: (i) cei care au dreptul de a fi informați cu privire la consecințele juridice produse în cazul în care se descoperă că animalele nu au fost identificate și înregistrate în mod corect, întrucât legislația aplicabilă impune în mod expres autorităților competente obligația de a-i informa pe aceștia în acest sens, și (ii) cei care, în pofida faptului că se regăsesc, în esență, într-o situație similară, nu beneficiază de un astfel de drept, deoarece legislația aplicabilă nu prevede în mod expres o asemenea obligație.

60. În opinia noastră, un astfel de tratament diferențiat ar duce la o încălcare a principiului fundamental al egalității în fața legii, al cărui efect practic este, în speță, de a-i conferi domnului Nagy, în calitate de solicitant de ajutor, dreptul de a fi informat cu privire la consecințele juridice care rezultă din înregistrarea neadecvată a numărului de bovine în cadrul sistemului ENAR – exact cum este recunoscut acest drept în cazul solicitanților de ajutor în temeiul articolului 16 din Regulamentul nr. 796/2004. Ar trebui adăugat că nu există în mod evident nicio justificare obiectivă pentru un astfel de tratament diferențiat, astfel încât, în opinia noastră, o asemenea încălcare nu ar fi conformă cu articolul 20 din cartă.

61. Din considerațiile care precedă rezultă că ar trebui să se răspundă la întrebarea 5) în sensul că, într-un caz precum cel din acțiunea principală, autoritatea națională avea obligația de a-i furniza solicitantului de ajutor (domnul Nagy) toate informațiile necesare pentru a-i permite nu doar să îndeplinească toate condițiile de eligibilitate pentru obținerea ajutorului, ci și să evite consecințele negative – respingerea cererii de ajutor sau obligația de a rambursa ajutorul deja primit – ale faptului de a nu fi acționat conform informațiilor respective.

62. Cu toate acestea, este de competența exclusivă a instanței de trimitere să stabilească, pe baza situației de fapt, dacă informațiile puse la dispoziția domnului Nagy înainte ca el să fi depus cererea sa de ajutor au fost sau nu au fost suficiente pentru a asigura faptul că acesta a avut o posibilitate reală de a evita refuzul acordării ajutorului solicitat și obligația de a rambursa ajutorul deja primit.

IV — Concluzie

63. În consecință, considerăm că ar trebui să se răspundă la întrebările adresate de Fővárosi Bíróság după cum urmează:

— Întrebările 1) și 2): În cadrul examinării unei cereri de ajutor pentru agromediu, în cazul în care acordarea ajutorului este supusă unei condiții privind densitatea șeptelului, chiar dacă nu este vorba despre un ajutor pentru animale, este justificat să se realizeze verificări încrucișate utilizând sistemul integrat de gestionare și de control (SIGC), precum și sistemul național integrat de identificare și de înregistrare a bovinelor (precum ENAR).

— Întrebările 3) și 4): În temeiul articolului 16 din Regulamentul (CE) nr. 796/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de stabilire a normelor de aplicare a ecocondiționării, a modulării și a sistemului integrat de gestionare și control, prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 al Consiliului coroborat cu Regulamentul (CE) nr. 1257/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European de Orientare și Garantare Agricolă (FEOGA) și de modificare și abrogare a unor regulamente, cu modificările ulterioare, precum și cu Regulamentul (CE) nr. 817/2004 al Comisiei din 29 aprilie 2004 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1257/1999 al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European de Orientare și Garantare Agricolă (FEOGA), autoritățile naționale competente pot, dacă este cazul, să se bazeze în mod exclusiv pe datele obținute în urma verificărilor încrucișate efectuate utilizând sistemul ENAR.

— Întrebarea 5): În ceea ce privește obligația de a furniza informații referitoare la condițiile de eligibilitate pentru ajutor, statele membre trebuie să adopte măsurile necesare pentru a asigura că:

(a) în conformitate cu dispozițiile aplicabile schemei de ajutor în cauză, datele inițiale și finale ale perioadelor de reținere respective sunt definite clar și sunt aduse la cunoștința agricultorului;

(b) agricultorul este informat cu privire la faptul că orice animal identificat sau înregistrat incorect în sistemul de identificare și de înregistrare a bovinelor va fi luat în considerare în numărul total de animale care prezintă nereguli, constatare care produce efecte juridice.

Este de competența exclusivă a instanței de trimitere să stabilească, pe baza situației de fapt, dacă condițiile menționate mai sus erau îndeplinite în cauza cu care a fost sesizată.